

PRZEDZIOREK LEWISA (*EOTETRANYCHUS LEWISI*) SZKODNIK PODLEGAJĄCY OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Ryc. 1. Osobnik przędziorka Lewisa na spodniej stronie liścia poinsecji (po lewej) oraz żółknięcie liści poinsecji spowodowane przez przędziorka Lewisa (po prawej) (fot. dzięki uprzejmości Gabriela Łabanowskiego).

Ryc. 2. Uszkodzenia spowodowane przez przędziorka Lewisa na liściach winorośli (dzięki uprzejmości L.S. Rodrigues, Chile).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Przędziorek Lewisa występuje w Afryce (Libia, RPA), Ameryce (Kanada, USA, Ameryka Środkowa, kilka krajów Ameryki Południowej), Azji (Japonia, Filipiny, Iran i Tajwan), W Europie występuje on na Maderze (uprawy gruntowe) oraz w Szwajcarii na poinsecji/ Ponadto został on odnotowany w Holandii, Polsce i Wielkiej Brytanii również na poinsecji (ogniska szkodnika w tych krajach uznano za wyniszczone). Doniesienia o wykryciach w Polsce dotyczą poinsecji pochodzącej z innych państw UE i nie były weryfikowane przez PIORiN.

Samica roztocza dorasta przeciętnie do 0,27 mm, a samiec do 0,36 mm. Ciało samicy jest barwy od jasno-żółtej do białawej; odnóża i gnatosoma (przednia część ciała zawierająca narządy gębowe) są białe ze słabo czerwonym odcieniem. Oznaczenie wymaga analizy prześwietlonych i spreparowanych osobników obu płci pod mikroskopem w świetle przechodzącym.

Rośliny żywicielskie

Do najważniejszych żywicieli zalicza się cytrusy (rodzaje *Citrus* i *Fortunella*) papaję (*Carica papaya*), poinsecję (*Euphorbia pulcherrima*), rącznik (*Ricinus communis*) i brzoskwinię (*Prunus persica*). Do innych żywicieli zalicza się rośliny z rodzajów *Ceanothus*, *Crotalaria*, *Cucurbita*, *Ditaxis*, *Encelia*, *Euphorbia*, *Ficus*, *Ipomoea*, *Jatropha*, *Mimosa*, *Olea*, *Pinus*, *Populus*, *Rosa*, *Schoenoplectus* i *Trifolium*.

Objawy występowania i szkodliwość

Na większości roślin żywicielskich *E. lewisi* występuje po spodniej stronie liści, gdzie można go zauważyć np. z użyciem lupy ręcznej. Preferuje okolice głównych żyłek, lecz duże populacje spotyka się na całej spodniej stronie blaszki liściowej. Na poinsecjach i innych roślinach ozdobnych słabo porażone liście są punktowane lub kropkowane ze względu na obecność na całej ich powierzchni dużej liczby wyraźnych, żółtych plam lub żółtawych pasków różnej wielkości, bez wyraźnych granic, podczas gdy spodnia strona liści ma zróżnicowany wygląd, począwszy od obecności obszarów barwy jasno-

żółtej, a skończywszy na całkowitej chlorozie. Przy licznych wystąpieniach szkodnika następuje żółknięcie obszarów między żyłkami liści, które silnie kontrastują z zielonymi żyłkami. Przy licznych występowaniu roztoczy na spodniej stronie liści, na roślinach obserwuje się obfite oprzędy, przede wszystkim wokół środkowej części kwiatów, a także chlorozy na liściach, które mogą przyczynić się do opadania liści. Porażone rośliny winorośli często więdną i zamierają.

E. lewisi ma szczególnie duże znaczenie gospodarcze na poinsecjach i rączniku uprawianych w szklarniach, gdzie może spowodować utratę wartości handlowej roślin.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

W warunkach polowych najważniejszym sposobem rozprzestrzeniania się roztoczy jest ich przenoszenie przez wiatr. W obrocie międzynarodowym szkodnik może być przenoszony przede wszystkim z sadzonkami roślin żywicielskich oraz na owocach cytrusowych.

Postępowanie w przypadku podejrzenia wystąpienia agrofaga

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń występowania agrofaga na importowanym materiale roślinnym oraz w krajowych uprawach roślin żywicielskich (zwłaszcza poinsecji pod osłonami) należy poinformować o tym fakcie najbliższą jednostkę organizacyjną Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN). Oddziały PIORiN umiejscowione są w większości miast powiatowych. Dane kontaktowe tych jednostek znajdują się na stronie <http://piorin.gov.pl/>.

Wymagania fitosanitarne

W Unii Europejskiej, a tym samym w Polsce gatunek *Eotetranychus lewisi* podlega obowiązkowi zwalczania (jest to agrofag kwarantannowy w Unii).